

Sticanje praktičnog znanja kroz praksu u preduzeću “Zavod za udžbenike i nastavna sredstva” The acquisition of practical skills through practice in “The institute for textbook publishing”

student: Tamara Stošić, Fakultet organizacionih nauka u Beogradu,
anaujic@yahoo.com

preduzeće/supervizor: JP “Zavod za udžbenike”, Beograd, Ivan Pribičević, dipl. ing.
ivan.pribicevic@zavod.co.rs

mentor prakse: Mladen Đurić, dipl. ing. - master, Fakultet organizacionih nauka u Beogradu,
djuric.mladen@fon.rs

Zadatak: *Kroz stručnu praksu studenti povećavaju svoju osposobljenost za tržište rada, a svako radno iskustvo povećava mogućnost za buduće zaposlenje. Kroz praksu koja je obavljena u preduzeću “Zavod za udžbenike i nastavna sredstva” student sa Fakulteta organizacionih nauka je trebao da se upozna sa funkcionisanjem sistema menadžmenta u skladu sa standardom ISO 9001:2008. Zadatak studenta je bio usmeren na reviziju dokumenata sistema menadžmenta kvaliteta.*

1. UVOD

Poslednjih godina postepeno raste broj organizacija koje su spremne da prime mlade studente na stručnu praksu. Na taj način studenti usavršavaju svoje znanje, iskustvo i osposobljavaju se za budući rad. Model studentske prakse koji je prezentovan na Fakultetu organizacionih nauka privukao je veliki broj studenata. Uspostavljen model saradnja između jedne visokoškolske ustanove i privredne organizacije, kao što su Fakultet organizacionih nauka i “Zavod za udžbenike i nastavna sredstva“ (u nastavku Zavod) koristio je kako studentima koji su bili spremni za nove izazove, tako i samoj organizaciji koja se susrela sa mladim i ambicioznim ljudima. Studenti su birani na osnovu dokumenata koja su slali, a to su: CV, motivaciono pismo i prosečna ocena sa smerom upravljanje kvalitetom. Formirano je šest grupa (grupe od dva studenta), i utrdeni su datumi obavljanja mesečne prakse.

2. OPIS REALIZOVANIH AKTIVNOSTI

Praksa je realizovana tako što su studenti dobijali zaduženja od mentora iz organizacije. Zadaci koji su stavljeni pred studente odnosili su se na izradu dokumenata sistema menadžmenta kvaliteta, kao i na reviziju već postojeće dokumentacije. Zadaci koje sam ja dobijala tokom prakse su dati u tabeli 1. Sve navedene zadatke sam ispunjavala u saradnji sa kolegicom sa fakulteta. Prilikom izrade određenih dokumenata dobijala sam smernice od strane mentora, koji je uvek bio otvoren za saradnju.

Tabela 1. Zadaci tokom obavljanja prakse

R.br.	Opis radnih zadataka
1.	Završne pripreme dokumenata za eksternu proveru
2.	Izrada procedure "Pravni poslovi"
3.	Izrada procedure "Poslovno planiranje"
4.	Izrada procedure "Postupanje sa prigovorima"
5.	Izrada Uputstva za prijem stranaka u prostorije Zavoda
6.	Izrada Uputstva za preraspodelu rada
7.	Uređivanje mape procesa
8.	Sređivanje postojećih obrazaca

Na početku moje prakse uređivala sam svu dokumentaciju za eksternu proveru, sređivala obrasce, poslovnik o kvalitetu, popunjavala mapu procesa i upoznavala se sa sistemom koji je uvedem u Zavodu. Za mesec dana koliko je trajala praksa, sa kolegicom sam izradila procedure "Pravni poslovi" i "Postupanje sa prigovorima", a proceduru "Poslovno planiranje" nismo završile do samog kraja. Izradile smo i Uputstvo za prijem stranaka u prostorije Zavoda, kao i Uputstvo za preraspodelu radnog vremena. Tokom trajanja prakse učestvovala sam u eksternoj proveru od strane sertifikacionog tela koja je bila sprovedena u prostorijama Zavoda 01. Marta 2012. Bila sam posmatrač ocenjivača koji je posetio magacin i u praksi sam videla kako se sprovodi sam proces ocenjivanja, koja se pitanja postavljaju zaposlenima, na koje stvari se obraća pažnja.

3. OSTVARENI REZULTATI

Rezultati koji su postignuti ovom saradnjom se ogledaju u višestrukim koristima, kako za samu organizaciju, tako i za sve studente koji su u njoj učestvovali. Tokom boravka u Zavodu, dosta vremena sam provela u razgovoru sa zaposlenima. Iako je sistem menadžmenta kvalitetom bio uveden 2006. određen broj zaposlenih nije bio upoznat sa dokumentacijom. Studenti su bili pred velikim izazovom i pokušavali su da tim zaposlenima približe ceo sistem kvaliteta i upoznaju ih sa dokumentacijom koja im može pomoći u radu. Tokom prakse sam se upoznala sa jednim jedinstvenim poslovnim sistemom, a to je izdavanje udžbenika i knjiga. U prostorijama Zavoda uz veliku pomoć studenata najpre je sprovedena interna provera na kojoj su pronađene manje neusaglašenosti.

4. ZAKLJUČAK

Nakon završene prakse osećala sam veliko zadovoljstvo zbog toga što sam dobila priliku da budem deo jedne velike organizacije. Imala sam priliku da se oprobam u realnom poslovnom sistemu i primenim stečena teorijska znanja. Tokom mesec dana, upoznala sam jedan novi način rada i razgovarala sa mnogim zaposlenima. Shvatila sam šta znači dolaziti svaki dan na posao u 9h i ostajati do 16h, pa nekad čak i duže ukoliko je posao to zahtevao. Smatram da bi ovakav vid saradnje trebao da bude uspostavljen na što većem broju fakulteta, jer se na ovaj način poboljšava celokupan sistem obrazovanja. Društveno odgovorne kompanije bi trebalo da podržavaju organizaciju studentskih praksi, jer na taj način doprinse kako svom poslovanju tako i stručnom usavršavanju studenata.

LITERATURA

- [1] "Poboljšanja sistema menadžmenta kvalitetom u "Politici ad" razvojem studentske prakse", mr Ana Trajković;
- [2] www.studentskismet.com